

Sosiaali- ja
terveysministeriö

TAE 2025
Sosiaali- ja terveysministeriö

Hallintovaliokunta

HE 109/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden
2025 talousarvioksi

Jussi Lind
erityisasiantuntija
11.10.2024

Hyvinvointialueet (pääluokka 28)

Valtiovarainministeriön pääluokkaan kuuluva Hyvinvointialueiden yleiskatteinen rahoitus:

- kasvaa n. 1,6 mrd. eurolla 26,2 mrd. euroon verrattuna vuoden 2024 varsinaiseen talousarvioon
- sosiaali- ja terveydenhuollon osuus määrärahasta on noin 25,6 mrd. euroa
- hallitusohjelma ja vuonna 2024 päätetyt lisätoimet vähentävät hyvinvointialueiden rahoitusta yhteensä vajaa 300 milj. euroa vuonna 2025.

Hyvinvointialueet (pääluokka 28)

Määrärahaa vähentävät toimet:

- Ajokorttitarkastusten rajaaminen palveluvalikoiman ulkopuolelle, vähennys 5 milj. euroa (edelleen valmistelussa).
- Asiakasmaksujen korottaminen, vähennys 150 milj. euroa, täydentävässä talousarviossa täydennyksenä 5 milj. euron lisäys perustoimeentulotukeen.
- Hoitotakuun keventäminen (Perusterveydenhuollon hoitotakuuksi säädetään 3 kuukautta ja suunhoidon hoitotakuuksi 6 kuukautta, hoitotakuun keventäminen ei koske alle 23-vuotiaita), vähennys 96,2 milj. euroa sekä vähennys 25 milj. euroa aiempien päätösten perumista.
- läikkäiden ympärivuorokautisen hoivan henkilöstömitoituksen keventäminen (henkilöstömitoitus 0,6 nykyisen 0,65 sijaan 1.1.2025 alkaen), vähennys 45 milj. euroa.
- Lastensuojelun henkilöstön kelpoisuusvaatimusten joustavoittaminen, vähennys 2 milj. euroa.
- Sairaalaverkkoratkaisu on valmistelussa ja sitä koskeva esitys huomioidaan täydentävän talousarvioesityksen yhteydessä

Määrärahaa lisäävät toimet:

- Lasten ja nuorten terapiatakuu 1.5.2025 lukien, lisäys 22,2 milj. euroa.
- Vammaispalvelulain soveltamisalan muuttaminen, lisäys 24,8 milj. euroa.

Vuoden 2025 talousarvion osalta huomioitavaa

- Hyvinvointialueiden **kuluvan vuoden alijäämät** osoittautumassa alun perin arvioitua suuremmiksi, näkyy paineena vuoden 2025 osalta. **Toisaalta muutosohjelmien toimeenpano** tulee hillitsemään kustannusten kasvua, tämän hetkinen ennuste muutosohjelmien realisoitumisesta vajaa 500 me vuonna 2024
- **Sote-järjestämislain 31 § selvitys.** *STM laatii vuosittain valtakunnallisen selvityksen, jossa arvioidaan sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaista toteutumista ja rahoituksen tason riittävyttä. Selvityksen tulee sisältää ehdotus tarvittavista toimenpiteistä julkisen talouden suunnitelman, valtion talousarvion sekä 22 §:ssä tarkoitettujen sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten tavoitteiden laatimista sekä muuta valtakunnallista ohjausta varten. Työ käynnistynyt, lopullinen versio julkaistaan helmikuussa 2025*
- **Hallitusohjelma:** Eri ministeriöiden päällekkäiset hyvinvointialueiden toimintaan ja talouden ohjaukseen liittyvät lakisääteiset välineet (muun muassa neuvottelukunnat, neuvottelut ja **valtakunnalliset tavoitteet**) yhdistetään. Järjestämistä koskevat valtakunnalliset tavoitteet luovat tilan, jossa ministeriöiden strateginen ohjaus tapahtuu, jotta ei rajoittauduta reaktiiviseen tilannekuvaan. Työ käynnistynyt, tavoiteaikataulu helmikuu 2025

STM selvityksen sisältö (luonnos)

1 Yhteenveto

- 1.1 Johdanto
- 1.2. STM:n keskeiset huomiot hyvinvointialueita koskien vuonna 2024
- 1.3. STM:n ehdotukset julkisen talouden suunnitelmaan 2026-2029
- 1.4. STM:n ehdotukset valtakunnallisten tavoitteiden valmisteluun
- 1.5. STM:n ehdotukset hyvinvointialueille ja yhteistyöalueille

3 Arvio sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen riittävydestä

3.1. Arvio kustannusvaikuttavuudesta

- Arvio taloudellisesta kestävydestä
- Huomiot hyvinvointialueiden välisistä eroista

3.2. Arvio rahoituksen riittävydestä

- Huomiot yksikkökustannusten ensimmäisten analyyseistä. Vantaa-Kerava lisärahoitushakemukseen liittyen sekä pilottialueiden arviointiprosessia koskien

2 Arvio sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnasta

Arvio väestön hyvinvointieroista

2.1. Arvio yhdenvertaisuudesta

Arvio palvelujen saatavuudesta, jatkuvuudesta ja yhteensovittamisesta

Arvio sote-henkilöstötilanteesta

Arvio ikääntyneiden palveluja koskien (2024 erityisteema).

Arvio vammaisten palveluja koskien

Arvio lasten, nuorten ja perheiden palveluista (2025 erityisteema)

2.3. Arvio yhteistyöstä

Arvio ennaltaehkäisyn tilasta

Arvio yhteistyörakenteiden toimivuudesta

Arvio palvelujärjestelmän joustavuudesta ja kriisinkestävyydestä

2.4. Arvio tietopohjasta, tiedonhallinnasta ja digitalisaatiosta

Arvio tutkimus- ja kehittämistoiminnasta

Arvio vaikuttavuusperustaisuudesta

Arvio tiedonhallinnasta

Arvio digitalisaatiosta ml. digi-visio ydinviestit

Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet 2023–2026

Yhdenvertaisuus

1. Selkeä palvelujärjestelmä, palveluverkko ja palveluohjaus lisäävät perustason palvelujen saatavuutta, jatkuvuutta ja yhteensovittamista

2. Sote-henkilöstön riittävyyden, saatavuuden ja pysyvyyden varmistamiseen on luotu edellytykset

Kustannusvaikuttavuus

3. Toiminta on taloudellisesti kestävä ja kustannusten kasvua hidastetaan suhteessa palveluntarpeen kasvuun

4. Toiminnan ohjauksessa ja johtamisessa painotetaan vaikuttavuusperusteisuutta

Yhteistyö

5. Hyvinvointialueiden ja kuntien sekä muiden toimijoiden välillä on toimivat yhteistyörakenteet, joissa painottuu ennaltaehkäisy

6. Joustava ja kriisinkestävä palvelujärjestelmä turvaa väestön terveyttä, hyvinvointia ja riittävää toimeentuloa koko maassa

Tieto

7. Palvelujärjestelmän sekä perusterveyden- ja sosiaalihuollon palveluihin liittyvä tutkimus- ja kehittämistoiminta vahvistuu

8. Kansallisesti ja yhteistyöalueittain suunniteltu tiedonhallinta ja digitalisaatio tukevat tavoitteiden saavuttamista ja asukaslähtöistä toiminnan uudistamista

Sosiaali- ja
terveysministeriö